

בעלי חיים הם חברים, לא מזון

ישנה הוראה עתיקה של שבט הקרי: האנשים אינם צדים את האייל בקלות דעת. האייל נותן את עצמו לאנשים רק בעתות של צורך אמיתי. הסיפור הזה הוא יותר מאגדה – הוא הוראה. הוא מלמד אותנו שבעלי חיים אינם שלנו כדי לקחת כרצוננו. הם קרובי משפחה. כאשר הם נותנים את חייהם, זו מתנה. ומתנות דורשות הכרת תודה, ענווה והתאפקות.

ההיסטוריה האנושית הבינה זאת פעם. במשך מאות שנים, בשר לא היה זכות יומיומית. לאחר שהאנשים התיישבו לחיי חקלאות, בעלי החיים היו שותפים להישרדות: הם סיפקו חלב, ביצים ועבודה. חייהם נשמרו, פרט לחורפים הקשים ביותר או לחגיגות נדירות כאשר הקהילה דרשה משתה. הבשר היה נדיר, ולכן קדוש. אכילתו פירושה כיבוד משקל ההקרבה.

אבל התרחקנו. ככל שהעושר גדל, הבשר השתנה. הוא הפך לסמל של מעמד, סחורה, דרך להפגין כוח. הוא כבר לא היה נדיר, אלא שגרתי. עם זאת, התנגדות תמיד הייתה קיימת. אפילו בשיא הרנסאנס באירופה, לאונרדו דה וינצ'י הכריז שהוא לא יהפוך את גופו ל"קבר לגופות של בעלי חיים". סירובו לא היה נחמה; זו הייתה עמדה מוסרית. הוא ראה את מה שאחרים התעלמו ממנו: חיים שנלקחים בקלות דעת הם חיים שלא מכבדים.

מסורות אחרות גם נשאו את האמת הזו. הבודהיזם הציב את החמלה במרכז ההתנהגות האנושית – לא רק כלפי בני אדם, אלא כלפי כל היצורים החשים. אכילת בעל חיים היא הרחבת הסבל, קשירת עצמך עמוק יותר לנזק. התנזרות היא תרגול של **אהימסה**, אי-אלימות בפעולה. הוראה זו מהדהדת עם סיפור הקרי: לעולם אין לקחת חיים בקלות דעת.

העולם המודרני נטש ברובו את החוכמה הזו. במהלך השפל הגדול והמלחמה העולמית השנייה, אנשים שוב התייחסו לבשר כאל דבר יקר, מוקצב, לעולם לא מבוזבז. אבל לאחר שהמלחמה הסתיימה, הרעב הוחלף בשפע, וההתאפקות פינתה את מקומה לפינוק. צריכת הבשר זינקה. מטבחים הפכו כבדים, כלכלות התועשו, ובעלי החיים איבדו את השמץ האחרון של כבוד. הם כבר לא "נתנו את עצמם". הם יוצרו, הוכפלו ונשחטו בסדר גודל שמעבר לדמיון.

הברית הופרה. הכבוד התפוגג. הקשר בין בני אדם לבעלי חיים התמוטט לניצול.

זו הסיבה שאני צמחוני. זה לא עניין של אופנה או טרנד. זה עניין של אתיקה. זה עניין של הקשבה לקולות שמזכירים לנו – הזקן מקרי, האמן מהרנסאנס, הנזיר הבודהיסטי – שבעלי חיים אינם סחורות, אלא חברים. אם אני צריך לקחת חיים, אני מסרב לעשות זאת. גופי לא יהיה קבר.

בעלי חיים הם חברים, לא מזון. לחיות לפי אמת זו משמעו לשקם את הכבוד במקום שבו הוא אבד. זה לכבד את החוכמה של אלה שבאו לפנינו. זה לדחות תעשייה הבנויה על סבל. וזה לעמוד למען עתיד שבו האייל עדיין צועד בחופשיות, שבו מתנתו נדירה וקדושה, לא שגרתית ומנוצלת.